

Werkkaart 3. Een tijdlijn maken

Vaak is er lange tijd veel informatie verzameld over het gezin, de diagnostiek en de betrokken hulpverlening. Meestal is die informatie versnipperd over verschillende dossiers, mensen en andere informatiebronnen. Met een tijdlijn maak je visueel welke informatie er, over langere tijd, beschikbaar is rondom een kind, gezin of situatie. En welke informatie wellicht ontbreekt. Ook geeft het inzicht in bijvoorbeeld belangrijke life events en de reacties daarop. Het doel is niet om de tijdlijn zo compleet mogelijk te maken qua feiten. Het is vooral belangrijk om vervolgens stil te staan bij de vragen: Wat zien we? En wat doet dit met ons? Deze werkkaart laat zien hoe je een tijdlijn in kunt zetten.

‘Je gaat maar door in de dagelijkse dingen. Daardoor vergeet je soms om goed stil te staan bij welke hulp al eerder is ingezet, en hoe dingen zo gekomen zijn.’

Inzicht krijgen

Een tijdlijn is een passend hulpmiddel om breder te kijken dan de actuele situatie en het eigen perspectief. Ook geeft het inzicht in patronen die mogelijk hebben bijgedragen aan stagnatie, of juist bevorderend hebben gewerkt voor duurzame verandering en beweging richting een oplossing.

Een tijdlijn helpt om vanuit een brede blik alle informatie te ordenen. Welke feiten, meningen, aannames, emoties en interpretaties waren er per moment? Je kunt zichtbaar maken welke informatie van professionals komt en welke informatie van gezinsleden. Ook geeft een tijdlijn inzicht in hoe de besluitvorming is verlopen en hoe de verschillende betrokkenen dat ervaren hebben. Dergelijke gezamenlijke inzichten dragen bij aan vertragen en samen leren.

Een tijdlijn kan gebruikt worden om een cliëntcasus of een situatie rondom stagnerende samenwerking goed in beeld te brengen. In het laatste geval kun je bijvoorbeeld de belangrijkste besluitvormingsmomenten rond een kwestie in kaart brengen. Je kunt boven de lijn de formele acties beschrijven en onder de lijn de ervaringen van personen.

Informatie verzamelen

Verzamel de beschikbare informatie van het gezin, het kind of de situatie. Noteer bijvoorbeeld de volgende gebeurtenissen met daarbij de datum:

- Een beslismoment in de hulpverlening: inschakeling van bepaalde hulp, beslissing tot uithuisplaatsing, contact met andere partijen, enz.
- Een cruciaal contact tussen verschillende betrokkenen. Bijvoorbeeld: een wijkteam zoekt contact met school om af te stemmen.
- Een feitelijke gebeurtenis in het gezin: geboorte van een kind, scheiding van ouders, overlijden van een familielid, enz.
- Een uitspraak van een gezinslid over wat er aan de hand is en wat zijn of haar behoefte is. Bijvoorbeeld: moeder meldt bij huisarts dat het echt niet meer gaat.
- Een uitspraak van een gezinslid over zijn of haar beleving van de situatie. Bijvoorbeeld: ik voelde mij in dat gesprek erg gezien en gehoord.

Tijdlijn maken

Als deze informatie verzameld is, neem je een groot flipovervel (of meerdere) en teken je daarop een lijn, in de breedte van het papier. Begin de lijn daar waar je denkt dat het verhaal van het gezin begint. Maak onderscheid tussen uitspraken en acties van professionals en acties en uitspraken van het gezin. Dit kun je bijvoorbeeld doen door de ene categorie boven de lijn te plaatsen en de andere onder de lijn.

Tijdlijn gebruiken

De tijdlijn kan helpen bij een gesprek waarin betrokkenen willen leren van een casus of kwestie. Nodig de aanwezigen uit om naar de informatie op de tijdlijn te kijken. Hoewel het er niet om gaat de tijdlijn op juistheid te controleren, kun je kort stilstaan bij de vraag of de meest cruciale informatie is opgenomen in de tijdlijn. Voeg zo nodig ter plekke informatie toe.

Deze werkvorm is goed te combineren met het maken van een geno-sociogram (zie werkkaart 4 Een geno-sociogram maken). Voor het bespreken van de tijdlijn verwijzen we naar werkkaart 1 De rol van facilitator vervullen.